

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ
УКРАЇНИ

**«ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ:
УПРАВЛІННЯ, ПОПЕРЕДЖЕННЯ,
АВАРІЙНО-РЯТУВАЛЬНІ ТА СПЕЦІАЛЬНІ
РОБОТИ»**

**Збірник матеріалів
II Всеукраїнської
науково-практичної конференції**

Харків
25 жовтня 2013 р.

Проблеми цивільного захисту: управління, попередження, аварійно-рятувальні та спеціальні роботи: збірник тез II Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Харків: Національний університет цивільного захисту України, 2013. – 310 с.

У збірнику розміщено матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Проблеми цивільного захисту: управління, попередження, аварійно-рятувальні та спеціальні роботи».

Збірник містить матеріали щодо наступних напрямів:

управлінські та економічні аспекти діяльності органів і підрозділів цивільного захисту;

організація та проведення аварійно-рятувальних і спеціальних робіт під час ліквідації надзвичайних ситуацій на потенційно-небезпечних об'єктах;

проблемні питання наглядово-профілактичної діяльності у сфері пожежної та техногенної безпеки;

забезпечення якості вищої освіти в процесі підготовки фахівців для органів та підрозділів служби цивільного захисту.

Редакційна колегія:

кандидат педагогічних наук, доцент Островерх О.О.,

кандидат технічних наук, старший науковий співробітник Савченко О.В.

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та стилістику матеріалів, представлених у збірнику.

Відповідальний за випуск Савченко О.В.

© Національний університет цивільного захисту України, 2013

України, 2010. – С. 84 – 86.

5. Карманний Є.В., Лазутський А.Ф., Полсжаєв А.М. Особливості викладання навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності» в юридичних ВНЗ України. // Культура безпеки, екології та здоров'я в інформаційному просторі освіти / матеріали конференції I-го міжнародного форуму. К.: БТОВ «Вітас ЛТД». – 2011. – С. 13 – 24.

УДК 378.1

ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ФОРМУВАННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОГО СВІТОГЛЯДУ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СЛУЖБИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

*О.О.Островерх, кандидат педагогічних наук, доцент, начальник
кафедри наглядово-профілактичної діяльності НУЦЗУ*

*С.О.Склярів, кандидат психологічних наук, начальник сектору з
питань запобігання та виявлення корупції НУЦЗУ*

Відповідно до статті 19 Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» спеціально уповноважений орган з питань антикорупційної політики, яким тимчасово визначено Міністерство юстиції згідно з Указом Президента України від 5 жовтня 2011 року № 964, щороку готує та оприлюднює звіт про результати проведення заходів щодо запобігання і протидії корупції. Звіт був оприлюднений в газеті «Урядовий кур'єр» від 25.04.2013 № 78.

За результатами діяльності у 2012 році спеціально уповноваженими суб'єктами у сфері протидії корупції до суду направлено 2438 протоколів про адміністративні корупційні правопорушення.

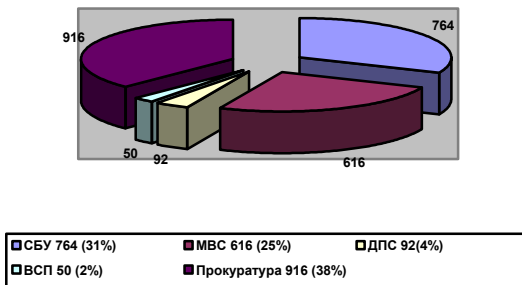

Рис. 1. Кількість направлених до суду адміністративних протоколів про порушення вимог Закону України «Про засади запобігання і притидії корупції» за 12 місяців 2012 року

В цілому органами внутрішніх справ складено протоколи про адміністративні корупційні правопорушення щодо 605 осіб, органами Служби безпеки України – щодо 769 осіб, органами Державної податкової служби України – щодо 92 осіб, органами Військової служби правопорядку у Збройних Силах України – щодо 50 осіб.

За результатами направлених до суду протоколів про адміністративні корупційні правопорушення до відповідальності притягнуто 1987 осіб, на яких накладено штрафи на загальну суму 2 104 066 грн.

Таблиця 1 - Інформація про притягнутих до адміністративної відповідальності за категоріями осіб

Суб'єкти відповідальності	Кількість осіб
Президент України, Голова Верховної Ради України, його Перший заступник та заступник, Прем'єр-міністр України, Перший віце-прем'єр-міністр України, віце-прем'єр-міністри України, міністри, інші керівники центральних органів виконавчої влади, які не входять до складу Кабінету Міністрів України, та їх заступники, Голова Служби безпеки України, Генеральний прокурор України, Голова Національного банку України, Голова Рахункової палати, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, Голова Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Голова	-

народні депутати України, депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим, депутати місцевих рад;	227
державні службовці, посадові особи місцевого самоврядування;	537
військові посадові особи Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів військових формувань;	135
судді та інші службові особи судової гілки влади;	2
службові особи і працівники органів внутрішніх справ, державної кримінально-виконавчої служби, органів та	289
службові особи і працівники органів прокуратури, Служби безпеки України, митної служби, державної податкової служби;	89
члени Центральної виборчої комісії;	1
посадові та службові особи інших органів державної влади;	246
посадові особи юридичних осіб публічного права, які не зазначені в пункті 1 частини першої цієї статті, але одержують заробітну плату за рахунок державного чи місцевого бюджету;	235
особи, які не є державними службовцями, посадовими особами місцевого самоврядування, але надають публічні послуги (аудитори, нотаріуси, оцінювачі, а також експерти, арбітражні керуючі, незалежні посередники, члени трудового арбітражу, третейські судді під час виконання ними цих функцій, інші особи в установлених законом випадках);	78
посадові особи іноземних держав (особи, які обіймають посади в законодавчому, виконавчому або судовому органі іноземної держави, в тому числі присяжні засідателі, інші особи, які здійснюють функції держави для іноземної держави, зокрема для державного органу або державного підприємства), а також іноземні третейські судді, особи, які уповноважені вирішувати цивільні, комерційні або трудові спори в іноземних державах у порядку, альтернативному до судового;	-

посадові особи міжнародних організацій (працівники міжнародної організації чи будь-які інші особи, уповноважені такою організацією діяти від її імені), а також члени міжнародних парламентських асамблей, учасником яких є Україна, та судді і посадові особи міжнародних судів;	—
особи, які постійно або тимчасово обіймають посади, пов'язані з виконанням організаційно-розпорядчих чи адміністративно-господарських обов'язків, або особи, спеціально уповноважені на виконання таких обов'язків у юридичних особах приватного права незалежно від організаційно-правової форми, відповідно до закону;	133
посадові особи юридичних осіб, фізичні особи – у разі одержання від них особами, зазначеними в пунктах 1, 2 частини першої цієї статті, або за участю цих осіб іншими особами неправомірної вигоди	101

Таблиця 2 - Інформація про притягнутих до адміністративної відповідальності за корупційні правопорушення за сферами діяльності:

Сфера діяльності	Кількість осіб
фінансово-кредитна система	3
банківська система	1
паливно-енергетичний комплекс	20
агропромисловий комплекс	40
освіта	137
охорона здоров'я	158
транспорт	40
підприємства оборонно-промислового комплексу	6
бюджетна	193
земельні відносини	51
приватизаційна	2
охорона довкілля	72

Таблиця 3 - Інформація про притягнутих до адміністративно ї відповідальності за статтями Кодексу України про адміністративні правопорушення (КУпАП):

Статті КУпАП	Кількість осіб
порушення обмежень щодо використання службового становища (ст. 172-2)	1150
пропозиція або надання неправомірної вигоди (ст. 172-3)	109
порушення обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності (ст. 172-4)	207
порушення встановлених законом обмежень щодо одержання дарунка (пожертви) (ст. 172-5)	24
порушення вимог фінансового контролю (ст. 172-6)	330
порушення вимог щодо повідомлення про конфлікт інтересів (ст. 172-7)	83
незаконне використання інформації, що стала відома особі у зв'язку з виконанням службових повноважень (ст. 172-8)	14
невжиття заходів щодо протидії корупції (ст. 172-9)	13

У 2012 році до суду направлено кримінальні справи про 2740 корупційних злочинів.

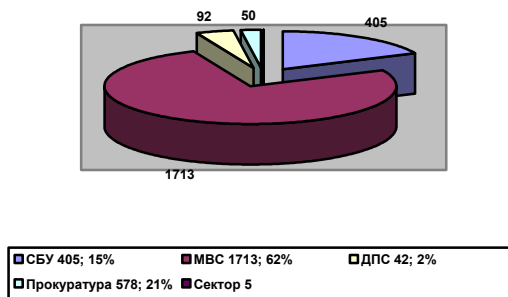

Рис. 2. Кількість корупційних злочинів, кримінальні справи за якими направлено до суду

Так, слідчими органів прокуратури до суду направлено 1790 кримінальних справ стосовно 2189 обвинувачених, які вчинили 2566 корупційних злочинів.

Третина направлених до суду справ цієї категорії – про одержання хабарів (889).

Крім того, до суду з обвинувальними актами спрямовано 365 справ про зловживання владою або службовим становищем (ст. 364 КК України), 164 справи про привласнення, розтрату майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем (чч. 2 – 5 ст. 191 КК України), 81 справу про комерційний підкуп службової особи юридичної особи приватного права (ст. 368³ КК України), 62 справи за фактами перевищення влади або службових повноважень (ст. 365 КК України) тощо.

Зусилля слідчих та прокурорів спрямовувалися передусім на виявлення корупційних злочинів, вчинених посадовцями вищих категорій, в органах влади і місцевого самоврядування, у правоохоронних та контролюючих органах.

Зокрема, до кримінальної відповідальності притягнуто 86 службових осіб районних (у тому числі 10 голів) та 33 – обласних державних адміністрацій.

У 2012 році завершено розслідування кримінальних справ за обвинуваченням 273 співробітників міліції, 71 – державної податкової служби та 17 – податкової міліції, 67 – державної кримінально-виконавчої служби, 69 – митної служби, 29 – органів та підрозділів цивільного захисту, 16 – прикордонної служби, 9 працівників прокуратури, 12 – служби безпеки та 94 – Збройних Сил України та 29 – підрозділів цивільного захисту.

Органами прокуратури торік порушено 32 кримінальні справи стосовно 35 представників судової гілки влади. За результатами проведення досудового слідства до суду спрямовано справи за обвинуваченням 31 судді (в тому числі голови одного апеляційного та 4 районних судів), двох помічників суддів та керівника апарату суду.

За результатами вжитих органами внутрішніх справ упродовж 2012 року практичних заходів направлено до суду кримінальні справи за вчинення 1713 злочинів з ознаками кримінальної корупції, з них 904 – одержання хабарів (ст. 368 КК України), 155 – привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем (ст. 191 КК України), 239 – зловживання владою або службовим становищем (ст. 364 КК України), 41 – перевищення влади або службових повноважень (ст. 365 КК України), 72 – службове підроблення (ст. 366 КК України).

При цьому у справах про виявлені органами внутрішніх справ злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної із наданням публічних послуг, винесено постанови про пред'явлення обвинувачення стосовно 5535 осіб.

За підсумками 2012 року за матеріалами органів внутрішніх справ до відповідальності за скоєння зазначеної категорії злочинів притягнуто 1291 особу, в тому числі 718 – за хабарництво (або 55,6%), з них: державні службовці – 222 (140 – за хабарництво); службові особи держадміністрацій – 84 (49 – за хабарництво); депутати місцевих рад – 30 (13 – за хабарництво); посадові особи місцевого самоврядування 190 (94 – за хабарництво); професійні судді – 15 (10 – за хабарництво); працівники податкової служби – 33; працівники митної служби – 17; працівники прикордонної служби – 5; працівники кримінально-виконавчої служби – 34; працівники органів внутрішніх справ – 116; працівники цивільного захисту – 14; військовослужбовці – 22; посадовці інших державних органів – 167.

Крім того, притягнуто до відповідальності 77 осіб, які надають публічні послуги, 120 посадових осіб юридичних осіб публічного права та 232 особи, які виконують організаційно-розпорядчі чи адміністративно-господарські обов'язки в юридичних особах приватного права.

Відповідно до листа Департаменту персоналу ДСНС України від 13.03.2013 № 28-5/46 «Про надання пропозиції» та з метою відпрацювання комплексу профілактичних заходів з формування у майбутніх фахівців державного нагляду у сфері пожежної та техногенної безпеки антикорупційного світогляду, створення атмосфери нетерпимості до випадків хабарництва і здринцтва ми пропонуємо:

1. В рамках вивчення дисциплін правового характеру в обов'язковому порядку запровадити теми, що стосуються: законодавства України про звернення громадян; антикорупційного законодавства; злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг. Пропонується читати ці теми на четвертому курсі для всіх категорій навчаємих за всіма спеціальностями в обсязі не менше 20 навчальних годин.

2. Запрошувати для проведення державно-правового інформування та гуманітарної підготовки з рядовим складом служби цивільного захисту спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції (органи прокуратури, спеціальні підрозділи по боротьбі з організованою злочинністю Міністерства внутрішніх справ України, по боротьбі з корупцією та організованою злочинністю

Служби безпеки України. Пропонується проводити такі заняття з курсантами третіх-п'ятих курсів не менше одного разу на місяць.

ЛІТЕРАТУРА:

1. «Урядовий кур'єр» від 25.04.2013 № 78 С. 13-16.

УДК 378.1

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ДСНС УКРАЇНИ

*О.О.Острроверх, кандидат педагогічних наук, доцент, начальник
кафедри наглядово-профілактичної діяльності НУЦЗУ*

Один з напрямів реформування професійної освіти пов'язаний з переходом від інформаційно-повідомляючих технологій предметного навчання до компетентнісної моделі підготовки майбутнього фахівця служби цивільного захисту. У ширшому сенсі це означає зміну парадигмальних підстав теорії і практики освіти, але, при цьому, як і раніше, заставою високого професіоналізму і компетентності майбутніх фахівців є їх ефективна пізнавальна діяльність.

Пізнавальна діяльність курсанта направлена на оволодіння іншими діяльностями, що мають значущість для майбутньої професійної кар'єри. Тому здібності виконувати той або інший вид професійної діяльності (і дій) є вищою, кінцевою метою пізнавальної діяльності курсантів в рамках освітнього процесу ВНЗ ДСНС України.

Проте, практика організації освітнього процесу ВНЗ ДСНС України показує, що поєднання навчання курсантів і несення ними служби у ВНЗ ДСНС України вимагає високої інтенсивності навчання і передбачає протікання пізнавальної діяльності в умовах високих розумових, морально-психологічних, фізичних і емоційних навантажень курсантів. Це загострює протиріччя між необхідністю формування компетентного фахівця служби цивільного захисту, що забезпечується ефективною пізнавальною діяльністю курсантів і недостатністю педагогічних умов її здійснення в освітньому процесі ВНЗ ДСНС України.

Основними педагогічними закономірностями процесу пізнавальної діяльності курсантів ВНЗ ДСНС України є:

- обумовленість результатів пізнавальної діяльності рівнем її самоорганізації, ефективності навчання, науковою організацією поєднання служби і навчання у ВНЗ ДСНС України;

<i>С.Р.Артем'єв, Я.Г.Манжсай, М.О.Кононенко.</i> Пріоритети екологічного навчання у вищій школі.....	227
<i>В.В.Асоцький, А.С.Куфлієвський.</i> Вплив особистісних якостей на професійну мотивацію рятувальників ДСНСУ.....	230
<i>Н.Є.Афанасьєва.</i> Особливості професійного консультування в екстремальних умовах діяльності.....	233
<i>С.В.Говаленков.</i> Особливості ставлення до ризику працівників ДСНСУ.....	235
<i>І.Ю.Гуріненко.</i> Специфіка професійної підготовки майбутніх фахівців служби цивільного захисту.....	238
<i>С.А.Ігровська.</i> Проблема якості вищої освіти.....	241
<i>Т.М.Ковалєвська.</i> Організація правовиховної роботи у вищих навчальних закладах ДСНС України.....	244
<i>О.М.Косолапов.</i> Теоретичний аналіз страху, особливостей його прояву та протікання.....	246
<i>М.М.Кузьміна.</i> Аналіз проблеми екстремальної ситуації в сучасній психологічній науці.....	249
<i>Р.В.Лаврецький.</i> Честь і гідність як складові моральної культури працівника ДСНС.....	252
<i>І.В.Ламаш, Т.В.Селюкова.</i> Психологічні особливості толерантності до невизначеності працівників ДСНСУ.....	255
<i>В.М.Логвиненко.</i> Підвищення якості викладання курсу «Основи екологічної культури».....	258
<i>Е.І.Михлюк.</i> Особливості взаємовпливу екстремальної професійної діяльності та акцентуацій характеру.....	259
<i>В.А.Молодцов, А.Ф.Лазутський, А.В.Писарєв, В.В.Яценко.</i> Актуальність, структура і завдання дослідження формування культури безпеки життєдіяльності студентів у процесі професійної підготовки у ВНЗ.....	262
<i>О.О.Острроверх, С.О.Склярєв.</i> Пропозиції щодо формування антикорупційного світогляду у майбутніх фахівців служби цивільного захисту.....	265
<i>О.О.Острроверх.</i> Підвищення ефективності освітнього процесу у вищих навчальних закладах ДСНС України.....	272
<i>Л.А.Перелигіна.</i> Особливості якості життя в екстремальних умовах життєдіяльності людини.....	274
<i>С.П.Потеряйко, О.Г.Барило, В.О.Тищенко.</i> Перспективні методи проведення занять.....	277
<i>А.В.Ромін, О.О.Острроверх.</i> Основні напрями виховання особового складу у вищих навчальних закладах ДСНС України.....	280